

Knowledge grows

Gedragcode

2017

Inhoud

1	Bericht van onze CEO	4	10	Antitrust- en concurrentiewetgeving	27
2	Knowledge grows	5	10.1	Verticale beperkingen	27
3	Gedragscode naleven	6	10.2	Collusie	28
3.1	Jaarlijkse gedragscode	6	10.3	Machtspositie	28
3.2	Doel van de gedragscode	6	10.4	Fusies en overnames	28
3.3	Voor wie geldt de gedragscode?	6	11	Financiële verantwoordelijkheid	29
3.4	Naleving binnen de organisatie	7	11.1	Financiële verantwoordelijkheid en transparantie	29
3.5	Naleving van wetten, regels en regelgeving	7	11.2	Handelen met voorkennis	30
3.6	Verantwoordelijkheden van werknemers	8	11.3	Witwassen van geld	30
3.7	Extra verantwoordelijkheden voor leidinggevendenden	8	12	Bescherming van bedrijfsactiva	31
3.8	Yara's verantwoordelijkheden	8	12.1	Vertrouwelijke en strikt vertrouwelijke informatie	31
4	Onze mensen en onze werkplek	9	12.2	Intellectuele eigendom	31
4.1	Een tolerante en verantwoordelijke werkomgeving	9	12.3	Persoonlijke gegevens	31
4.2	Safe by Choice	12	12.4	Elektronische apparaten	32
4.3	Mensenrechten	14	12.5	Fondsen	32
4.4	Ondersteuning van onze gemeenschappen	15	13	Communicatie met onze belanghebbenden	33
4.5	Duurzaamheid	16	13.1	Lobbyen	33
5	Fraude	17	13.2	Politieke activiteiten en bijdragen	33
6	Belangenverstrengeling	18	13.3	Communicatie over Yara aan het publiek	33
7	Ons corruptiebestrijdingsbeleid	19	13.4	Persoonlijk gedrag en sociale media	33
7.1	Faciliterende betalingen	20	14	Advies vragen en problemen melden	34
8	Gastvrijheid, geschenken en uitgaven	21	14.1	Advies vragen	34
8.1	Gastvrijheid	22	14.2	Problemen melden	35
8.2	Geschenken	23	14.3	Verbod op represailles	36
8.3	Overheidsfunctionarissen	24	14.4	Op de juiste manier beslissingen nemen	36
8.4	Uitgaven	24	15	Aanvullende hulpmiddelen omtrent ethiek en naleving	37
9	Samenwerking met onze zakenpartners	25	15.1	Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse	37
9.1	Tussenpersonen: namens Yara werken	26	15.2	E-learning-video's	37
9.2	Joint ventures	26	15.3	Deelnemen aan trainingssessies over ethiek en naleving	37
9.3	Integrity Due Diligence	26	15.4	Begeleidende informatiebladen	37
9.4	Offshore-rechtsgebieden	26			

1 Bericht van onze CEO

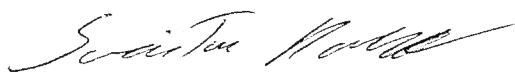
Beste collega,

Succes is alleen het vieren waard als het op de juiste manier wordt bereikt. Onze manier van zakendoen definieert wie wij zijn als bedrijf. Dit levert een concurrentievoordeel op en geeft richting aan ons werk. Het vormt de basis voor ons gedrag, onze beslissingen en de kernwaarden waar we naartoe leven en werken:

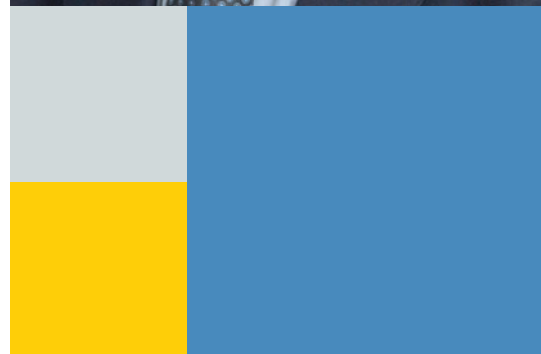
Ambition, accountability, curiosity, collaboration

We werken samen met collega's, zakenpartners en de samenleving in het algemeen om een stevige basis te leggen voor onze ambities. Vertrouwen bouwen wij op door consequente integriteit. We willen altijd de juiste beslissingen nemen en kaarten situaties aan die niet voldoen aan onze hoge normen.

Onze gedragscode maakt deel uit van dit stevige fundament van overtuigingen. De gedragscode geldt voor mij, het managementteam, onze raad van bestuur en voor ieder van ons, dag in dag uit. Door kennis te delen krijgen we beter inzicht in onze ethische normen. Deze normen staan vast en zijn de grondslag voor onze 'bevoegdheid om een bedrijf te voeren'. Daar valt niet aan te tornen.

Voorzitter en CEO
Svein Tore Holsether

2 Knowledge grows: verantwoord zakelijk gedrag

At Yara our mission is to responsibly feed the world and protect the planet. Our vision is of a collaborative society, a world without hunger, a planet respected.

Ons motto 'Knowledge grows' vormt de kern van dit doel. Het is een onlosmakelijk deel van wie we zijn, wat we doen en waarom we het doen. Het wakkert onze ambitie aan om duurzame oplossingen te bieden voor enkele van de grootste wereldwijde uitdagingen van onze tijd.

Ons nalevingsprogramma speelt hierin een belangrijke rol. Als Yara succesvol wil blijven, moet ze haar goede naam behouden en het vertrouwen van de samenleving winnen.

Kennis stimuleert verantwoordelijke bedrijfsvoering. Ons nalevingsprogramma stimuleert dit...

- Door de uitwisseling van informatie via rapportagekanalen te vereenvoudigen, uitgebreide training en documenten als de gedragscode.
- Door transparantie en verantwoordelijkheid te bevorderen.

Uit deze gedragscode blijkt ons streven een positieve bijdrage te leveren aan innovatieve oplossingen en verantwoord zakelijk gedrag.

3 Gedragscode naleven

3.1 Jaarlijkse gedragscode

De gedragscode wordt jaarlijks gepubliceerd. Dit document, de gedragscode 2017, geldt vanaf 1 januari 2017.

Het is uw verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat u op de hoogte bent van de inhoud van de gedragscode, inclusief eventuele wijzigingen ten opzichte van eerdere versies. De gedragscode wordt mogelijk vaker bijgewerkt.

De gedragscode 2017 is op de volgende punten bijgewerkt:

- Een toelichting op het drugs- en alcoholbeleid met betrekking tot rijden – raadpleeg sectie 4.1.
- Een nieuwe sectie over Fraude – raadpleeg sectie 5.
- Opname van het 'Ethics & Compliance Declaration Form' voor belangenverstrengeling – raadpleeg sectie 6.
- Een aangepaste definitie van Overheidsfunctionarissen – zie sub-sectie 8.3.
- Een nieuwe sub-sectie over Offshore-rechtsgebieden – zie sub-sectie 9.4.
- Een bijgewerkte sectie over Bescherming van bedrijfsactiva - raadpleeg sectie 12.
- Kleine aanvullingen ter verduidelijking, correctie van spelfouten en grammaticale aanpassingen in het gehele document.

Neem de tijd om vertrouwd te raken met deze aanpassingen.

De gedragscode is momenteel in 15 talen beschikbaar op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse en op www.yara.com.

3.2 Doel van de gedragscode

Yara heeft twee documenten waarin Yara's gedrag als bedrijf en dat van zijn werknemers is bepaald.

Het MVO-beleid (Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen) is een overkoepelend document waarin de fundamentele beginselen worden beschreven voor alles wat Yara nastreeft.

De gedragscode is een praktisch middel waarmee u de grondbeginselen in het MVO-beleid elke dag kunt interpreteren en implementeren.

Het doel van het MVO-beleid en de gedragscode is verklaren hoe Yara zich inzet voor verantwoord zakelijk gedrag en welke waarden we nastreven. We moeten er allemaal voor zorgen dat onze beslissingen en ons gedrag volledig voldoen aan de letter en geest van de gedragscode en het MVO-beleid. Geen van de documenten dient als volledig te worden beschouwd.

3.3 Voor wie geldt de gedragscode?

De gedragscode geldt voor alle werknemers van Yara¹, of ze nu fulltime, parttime, permanent of tijdelijk in dienst zijn. De gedragscode geldt ook voor de leden van de raad van bestuur.

Yara verwacht dat alle zakenpartners² zich in hun eigen werkzaamheden houden aan beginselen die vergelijkbaar zijn met die in de gedragscode. Zij worden tevens geacht zich te houden aan de beginselen die zijn beschreven in de gedragscode voor zakenpartners van Yara. Voor zakenpartners die als tussenpersonen namens Yara werken³ gelden bijkomende vereisten.

Consultants en aannemers worden ten behoeve van de gedragscode als zakenpartners beschouwd. De verwachtingen ten aanzien van dergelijke personen zijn vastgelegd in het desbetreffende contract.

¹ Met 'Yara' wordt Yara International ASA, Yara's dochterondernemingen en geconsolideerde entiteiten bedoeld

² Zie definitie in sectie 9 Samenwerking met onze zakenpartners

³ Zie definitie in sectie 9.1 Tussenpersonen: namens Yara werken.

3.4 Naleving binnen de organisatie

Yara tolereert geen overtredingen van de letter of geest van de gedragscode, Yara's beleid en procedures of wet- en regelgeving. Dergelijke overtredingen leiden waarschijnlijk tot disciplinaire maatregelen, met inbegrip van ontslag. Alle disciplinaire maatregelen zijn redelijk, proportioneel en in overeenstemming met de plaatselijke wetten.

Als de schending een overtreding van de plaatselijke wet- of regelgeving inhoudt of als Yara aanspraak maakt op een schadevergoeding, dan kan een dergelijke schending bovendien tot civiel- en strafrechtelijke vervolging leiden.

Weigering om een instructie van een line manager of supervisor op te volgen die indruist tegen de gedragscode, Yara's beleid en procedures of wet- en regelgeving zal niet leiden tot enige vorm van vergelding, represaille of strafmaatregel, ook niet indien deze weigering kan leiden tot financiële verliezen voor Yara.

Raadpleeg sectie 14, Advies vragen en problemen melden voor meer informatie over het vragen van advies of het melden van problemen.

3.5 Naleving van wetten, regels en regelgeving

Yara doet er alles aan om te voldoen aan alle geldende wetten, regels en regelgeving in de landen waar we actief zijn. Omdat Yara in meer dan vijftig landen over de hele wereld activiteiten uitvoert en kantoren heeft, kunnen culturele verschillen invloed hebben op de manier waarop we beslissingen nemen. Niettemin bent u ertoe verplicht de strengste normen te volgen bij uw beslissingen, of het nu gaat om lokale of internationale wet- en regelgeving, Yara's beleid en procedures of de gedragscode. Bedenk dat als iets legaal is, dat niet automatisch wil zeggen dat het ethisch verantwoord is.

3.6 Verantwoordelijkheden van werknemers

Alle werknemers van Yara hebben de volgende verantwoordelijkheden:

- Voldoen aan het beleid en alle procedures van Yara, evenals aan lokale wet- en regelgeving.
- De gedragscode lezen en zich hieraan houden, en de beginselen die erin zijn opgenomen integreren in hun persoonlijke gedrag en in de manier waarop ze namens Yara zakendoen.
- U hebt het recht en de verantwoordelijkheid om advies te vragen als u twijfelt over een zakelijke beslissing.
- U bent ertoe verplicht om wat u te goeder trouw beschouwt als schendingen of mogelijke schendingen van deze gedragscode, Yara's beleid en procedures en wet- en regelgeving zo spoedig mogelijk te melden. Dit geldt ook voor bestaande processen en werkwijzen die hierop inbreuk lijken te maken.
- Aanwezig zijn en actief deelnemen aan trainingen en initiatieven omtrent ethiek en naleving.
- Meewerken met interne onderzoeken.

3.7 Extra verantwoordelijkheden voor leidinggevenden

Als leidinggevende hebt u extra verantwoordelijkheden die verder reiken dan de basisprincipes die alle werknemers moeten volgen:

- Geef te allen tijde het goede voorbeeld, handhaaf altijd de hoogste normen die in de gedragscode zijn vastgelegd en stimuleer deze altijd.
- Bied ondersteuning en begeleiding bij de integratie van de gedragscode in het dagelijkse werk van degenen aan wie u leiding geeft.
- Moedig uw direct ondergeschikten aan vragen te stellen en problemen te melden, en realiseer een cultuur van openheid en vertrouwen.

- Steun en bescherm mensen die te goeder trouw problemen of overtredingen melden. Dergelijke gevallen moeten met de hoogste mate van integriteit en professionaliteit worden behandeld. U hebt daarnaast het recht en de verantwoordelijkheid om, als dat nodig is, advies te vragen over hoe u met dit soort meldingen moet omgaan.
- Neem nooit vergeldingsmaatregelen en sta deze ook nooit toe tegen iemand die in goed vertrouwen problemen meldt.
- Houd toezicht op naleving van de gedragscode en zorg ervoor dat degenen aan wie u leiding geeft alle vereiste trainingen volgen.

3.8 Yara's verantwoordelijkheden

Als onderneming heeft Yara de volgende verantwoordelijkheden:

- De hoogste integriteitsnormen stellen voor de bedrijfsvoering en deze naar de werknemers communiceren via de gedragscode.
- Alle werknemers de trainingen en middelen bieden die nodig zijn om met kwesties omtrent ethiek of naleving om te gaan waarmee zij in hun werk te maken kunnen krijgen.
- Ervoor zorgen dat alle meldingen van schendingen vertrouwelijk en verantwoord worden behandeld en dat alle meldingen onpartijdig en zorgvuldig worden beoordeeld.
- Zorg voor nultolerantie voor wat betreft represailles voor meldingen die te goeder trouw gemaakt zijn.
- Voortdurend streven naar het verbeteren van ons bedrijfsbestuur.

4 Onze mensen en onze werkplek

4.1 Een tolerante en verantwoordelijke werkomgeving

Door diversiteit in ons personeelsbestand kunnen we gewaardeerde werknemers aantrekken en behouden, wat van doorslaggevend belang is voor Yara's succes. We zijn vastbesloten om een diverse, tolerante en productieve werkomgeving te bevorderen die wordt bepaald door wederzijds respect. Daarom wordt iedereen geacht zich te allen tijde respectvol te gedragen ten opzichte van zijn of haar collega's en hun ideeën en ten opzichte van onze zakenpartners. U moet ook rekening houden met culturele verschillen en deze respecteren.

U hebt het recht en de verantwoordelijkheid om indien nodig advies in te winnen over deze kwestie. Uw eerste aanspreekpunt moet altijd uw line manager zijn. Raadpleeg sectie 14, Advies vragen en problemen melden voor meer informatie.

Gelijke kansen

Bij Yara doen we er alles aan een werkomgeving met gelijke kansen te realiseren, waar werving en ontwikkeling zijn gebaseerd op de resultaten, kwalificaties en vaardigheden van elk individu.

We laten geen discriminatie toe waarbij een individu of een groep personen als minder geschikt wordt beschouwd op basis van afkomst, lidmaatschap van vakverenigingen, ras, godsdienst, leeftijd, geslacht (inclusief zwangerschap), seksuele geaardheid, geslachtsidentiteit, burgerlijke staat, veteranenstatus, HIV-status, geestelijke of lichamelijke handicap, enz. Deze lijst is niet compleet.

In overeenstemming met lokale wetgeving of internationale normen kunnen speciale maatregelen worden getroffen ter bescherming, ondersteuning en versterking van achtergestelde groepen.

Pesten

Yara accepteert geen enkele vorm van pesten.

Yara streeft ernaar een werkomgeving zonder pesterijen te realiseren. Hoewel de juridische definities per locatie kunnen variëren, verstaat Yara onder pesten iedere vorm van ongewenst gedrag jegens iemand anders dat:

- leidt tot een vijandige, intimiderende, vernederende, of kwetsende werkomgeving, waardoor iemands waardigheid, fysiologisch of psychologisch welzijn wordt aangetast;
- Iemands werkprestaties of kansen op de arbeidsmarktodeloos hindert of belemmert.

Pesten kan een gebaar inhouden of verbaal, fysiek, visueel, schriftelijk of seksueel van aard zijn. Pesten kan eenmalig of herhaald voorkomen.

Seksuele intimidatie

Yara accepteert geen enkele vorm van seksuele intimidatie. Seksuele intimidatie omvat ongewenste seksuele toespelingen, verzoeken tot seksuele handelingen en andere verbale, fysieke, schriftelijke of visuele intimidatie van seksuele aard.

Geweld

Yara accepteert geen enkele vorm van geweld.

Persoonlijk gedrag

Als u Yara vertegenwoordigt, wordt u altijd geacht op een professionele en verantwoorde wijze om te gaan met uw collega's, Yara's zakenpartners en anderen met wie u namens Yara contact hebt.

U mag geen bezoek brengen aan een instelling of deelnemen aan een activiteit als daardoor negatief over Yara wordt gedacht. Dit geldt met name voor seksueel georiënteerde bedrijven en het kopen van seksuele diensten voor uzelf of anderen terwijl u werkzaamheden voor Yara uitvoert. Al uw handelingen moeten altijd in overeenstemming zijn met de lokale wetgeving.

Vergeet niet dat u ook na reguliere werktijden Yara vertegenwoordigt als u voor Yara onderweg bent.

Drugs- en alcoholbeleid

U mag tijdens werktijd, op het terrein van Yara of als u namens Yara zakendoet niet onder invloed zijn van verdovende middelen, waaronder alcohol.

Er kunnen echter redelijke hoeveelheden alcohol worden aangeboden wanneer dit passend is volgens plaatselijke gewoonten en de gelegenheid. De strengste interpretatie vormt de basis bij de beoordeling van wat redelijk en passend is. Deze uitzondering houdt nooit in dat u onder invloed mag zijn van verdovende middelen, ook niet indien deze voorgeschreven zijn door een arts, terwijl u rijdt, machines bedient of werkzaamheden uitvoert namens Yara.

Terwijl u drinkt, dient u anderen niet aan te moedigen om te drinken, u op zo'n manier te gedragen dat u of Yara wordt benadeeld of dat iemand in gevaar wordt gebracht, en dient u geen overlast te veroorzaken of een overtreding te begaan.

4.2 Safe by Choice

Niemand mag ooit de gezondheid, veiligheid of beveiliging van een werknemer of zakenpartner van Yara in gevaar brengen.

Veiligheid

We moeten er allemaal voor zorgen dat veilige en gezonde werkomstandigheden onze hoogste prioriteit zijn. Daarom voeren we onze werkzaamheden uit in overeenstemming met alle geldende wet- en regelgeving omtrent gezondheid en veiligheid, en Yara's beleid en procedures. Bovendien moeten we voortdurend werken aan het verbeteren van onze systemen, training en procedures omtrent gezondheid en veiligheid op het werk, zodat ze voldoen aan de industriestandaarden en lokale regelgeving of deze overtreffen.

Yara verwacht dat iedereen op onze locaties, onder wie aannemers en bezoekers, zich houdt aan ons beleid en onze procedures op het gebied van gezondheid en veiligheid. Van aannemers wordt verwacht dat zij hun werknemers voldoende en regelmatig trainen op het gebied van gezondheid en veiligheid en dat ze handelen in overeenstemming met internationaal erkende normen. Iedereen op het terrein van Yara wordt geacht geschikte persoonlijke beschermingsmiddelen te gebruiken.

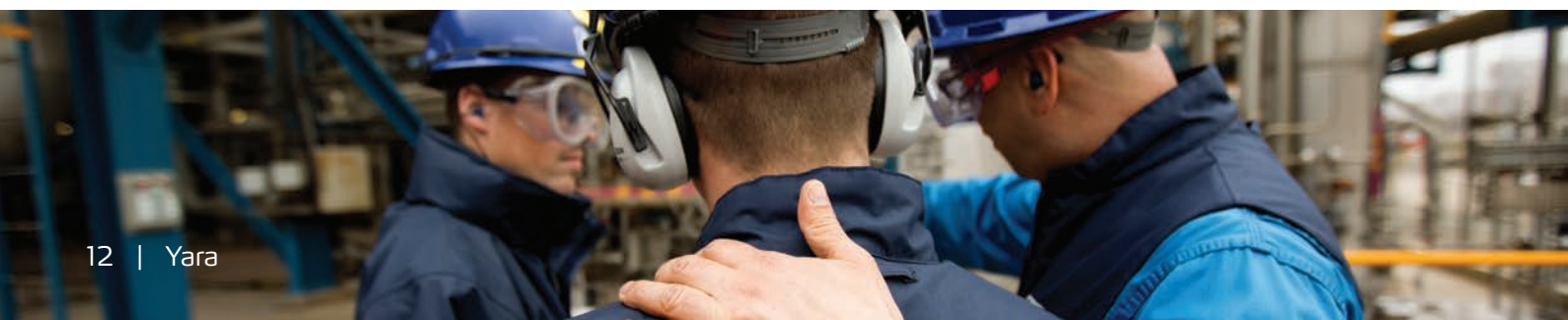
Alle ongevallen, incidenten, bijna-ongevallen en mogelijke onveilige situaties moeten onmiddellijk worden gemeld, zodat de juiste maatregelen kunnen worden genomen om het probleem op te lossen en toekomstige schade te voorkomen. Om transparantie te bevorderen, blijft Yara onze statistieken over gezondheid en veiligheid openbaar maken. Ons vermogen om zorgvuldig te werken volgens de bovenstaande eis noemen we een Safe by Choice-werkwijze.

Beveiliging

Als internationaal bedrijf voert Yara activiteiten uit op alle continenten. Beveiligingsrisico's variëren echter per locatie en iedereen moet de plaatselijke risico's begrijpen en beperken om werknemers, de infrastructuur, informatie, het milieu en de reputatie van het bedrijf te beschermen. De meeste beveiligingsrisico's zijn beheersbaar, wat betekent dat ze kunnen worden beperkt, maar niet zullen verdwijnen. Daarom moet Yara de mondiale, regionale en lokale veiligheidssituatie continu in de gaten houden om beperkende maatregelen te begrijpen en toe te passen ter beperking van de risico's.

Alle werknemers van Yara moeten als een team samenwerken om beveiligingsrisico's te herkennen. Yara's doel is dat we de beveiligingsrisico's begrijpen en beperken om onze werknemers, infrastructuur, informatie, het milieu en onze reputatie te beschermen. Yara vertrouwt erop dat alle werknemers de regels opvolgen in de sturende documentatie, die voor de veiligheid zijn ingesteld, en incidenten en problemen onmiddellijk via de juiste weg melden. Leidinggevend zijn met name verantwoordelijk voor de bescherming van onze mensen en onze werkzaamheden door voortdurend te letten op beveiligingsrisico's en die te begrijpen en te beperken.

Het niet voldoen aan de beveiligingsverwachtingen kan leiden tot letsel van onze werknemers, schade aan onze installaties, verlies van productie of informatie en in het ergste geval overlijden. Ons bedrijf valt of staat bij beveiliging. De beveiligingsdreigingen en veiligheidsrisico's die bestaan buiten onze ervaring en ons domein zijn het moeilijkst te accepteren en te erkennen. Er bestaat geen perfect beveiligings- of veiligheidsplan. Er kunnen factoren en variabelen buiten onze controle zijn die van invloed zijn op onze bedrijfsvoering en uiteindelijk zullen er noodmaatregelen moeten worden geïmplementeerd.

Noodmaatregelen

Het doel van noodmaatregelen is het verminderen van de crisisgevolgen voor onze werknemers, het milieu, onze activa en onze reputatie. Van de volgende beginselen wordt verwacht dat ze wereldwijd worden gevolgd door Yara bij noodmaatregelen:

- **Verantwoordelijkheid:** wie verantwoordelijk is voor een bepaalde activiteit, moet die verantwoordelijkheid houden tijdens een crisis.
- **Pariteit:** de uitvoering van de noodmaatregel moet zoveel mogelijk overeenkomen met de normale zakelijke werkzaamheden. Degene die een taak verricht tijdens normale bedrijfsactiviteiten, moet de taak ook in een crisissituatie verrichten.
- **Nabijheid:** alle noodsituaties worden op het laagst mogelijke organisatorische niveau aangepakt.
- **Samenwerking:** elk incidentenbeheerteam heeft een eigen verantwoordelijkheid om voor een optimale samenwerking met relevante actoren te zorgen door samenwerkingsmogelijkheden te overwegen in verband met planning, voorbereiding, bestrijding en crisisbeheersing.

4.3 Mensenrechten

Yara heeft zich verplicht om bij alle activiteiten de internationaal erkende rechten van de mens te respecteren, ook in onze logistieke keten. We steunen Global Compact van de Verenigde Naties als lid van LEAD, de beleidslijnen voor bedrijven en mensenrechten van de Verenigde Naties, de OESO-richtlijnen voor multinationals, het Internationaal Statuut van de Mensenrechten en de fundamentele verdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie (IAO).

We werken voortdurend aan de ondersteuning en handhaving van de bovengenoemde beginselen in onze hele organisatie. In een poging om transparantie en verantwoording te handhaven, maken we onze voortgang op deze gebieden openbaar door middel van rapportage volgens het Global Reporting Initiative (GRI).

Kinderarbeid

Op basis van aanbevelingen van de IAO staat Yara niet toe dat kinderen jonger dan 15 jaar worden ingezet voor onze werkzaamheden. Wij staan niet toe dat kinderen jonger dan 18 jaar werk doen dat hun gezondheid, veiligheid of zedelijkheid in gevaar brengt. De tewerkstelling van een minderjarige mag hoe dan ook nooit ten koste gaan van de opvoeding, ontwikkeling of het algehele welzijn van het kind.

Dwangarbeid

We maken geen gebruik van enige vorm van dwangarbeid in onze werkzaamheden in overeenstemming met de definities van de IAO. Yara vindt dat een arbeidsverhouding vrij moet worden gekozen en vrij moet zijn van bedreigingen.

Discriminatie

Raadpleeg Gelijke kansen, sectie 4.1 Een tolerante en verantwoordelijke werkomgeving.

Vrijheid van vereniging en recht op collectieve onderhandelingen

Yara erkent en respecteert het recht op vrijheid van vereniging en het recht op collectieve onderhandelingen binnen de nationale wet- en regelgeving. Bij werkzaamheden in landen waar dit recht is beperkt door lokale wetgeving, proberen we beperkende maatregelen te nemen in overeenstemming met de lokale omstandigheden en regelgeving. Een voorbeeld hiervan is de bevordering van onafhankelijke bijeenkomsten waarbij

werknemers leden kunnen kiezen voor een comité van vertegenwoordigers dat werkgerelateerde problemen met het management zal bespreken.

Mensenhandel

Omdat mensenhandel een schending van fundamentele mensenrechten is, veroordeelt Yara elke activiteit met betrekking tot mensenhandel.

Onze zakenpartners

In de gedragscode voor Yara's zakenpartners presenteren we onze verwachtingen voor onze zakenpartners op het gebied van mensenrechten en zakelijke ethiek. In dit document wordt expliciet naleving van internationale normen en nationale wetten genoemd, onze verwachting van een veilige en gezonde werkplek, gelijkheid van kansen zonder onwettige discriminatie, een ferme houding tegenover dwang- en kinderarbeid en respect voor de vrijheid van vereniging en recht op collectieve onderhandelingen van werknemers.

We doen er alles aan om alleen met verantwoordelijke partners samen te werken die de hoogste normen omtrent ethisch gedrag hanteren zoals beschreven in de gedragscode voor zakenpartners van Yara. Niet-naleving ervan kan leiden tot beëindiging van zakelijke relaties.

4.4 Ondersteuning van onze gemeenschappen

Liefdadigheidsactiviteiten moeten Yara's rol ondersteunen als partner bij het oplossen van wereldwijde uitdagingen binnen drie aandachtsgebieden: voedsel, hulpbronnen en het milieu. Bovendien moet elke maatschappelijke investering, donatie, sponsoring en beurs op een open en transparante wijze worden gedaan, nauwkeurig en volledig gedocumenteerd, en op basis van eerlijke en objectieve criteria worden gebaseerd.

Wij bieden sponsoring op drie verschillende niveaus: zakelijk, nationaal en lokaal.

Activiteiten op zakelijk en nationaal niveau zijn nauwer verbonden met Yara's kernactiviteiten, terwijl activiteiten op lokaal niveau niet noodzakelijkerwijs bedrijfgerelateerd zijn, maar eerdere onze rol als een waardevolle bijdrager aan de lokale gemeenschap weerspiegelen.

- Over sponsoring op zakelijk niveau beslist de directie op basis van voorstellen van de communicatie- en branding-afdeling.
- Over sponsoring op nationaal niveau beslist het nationaal management, zoals landenmanagers, met ondersteuning van de communicatie- en branding-afdeling.
- Over sponsoring op lokaal niveau beslist het hoofd van het lokale bedrijfs onderdeel.

De persoon of groep die beslist over een maatschappelijke investering, donatie, sponsoring of beurs is verantwoordelijk voor de integriteit van het proces en het resultaat. Dit omvat verantwoordelijkheid voor het volgende:

- Ervoor zorgen dat de bijdrage geen omkoping of corruptie inhoudt of hierop lijkt.
- Ervoor zorgen dat er geen sprake is van werkelijke, mogelijke of vermeende belangenverstrengeling.
- Zorgen voor verantwoordelijkheid en transparantie en ervoor zorgen dat de middelen worden gebruikt waarvoor ze zijn bedoeld door bijdragen regelmatig te controleren.
- Ervoor zorgen dat bijdragen niet jegens of ten gunste zijn van een overheidsfunctionaris (of een naaste medewerker) die toezicht houdt of invloed heeft op Yara's werkzaamheden.
- Ervoor zorgen dat de bijdrage volledig voldoet aan de Integrity Due Diligence-procedure.

Voor advies over de ondersteuning van onze gemeenschappen kunt u contact opnemen met de communicatie- en branding-afdeling.

Als individu wordt u aangemoedigd om lokale goede doelen te steunen met geld of donaties in natura, vrijwilligerswerk of technische bijstand. Het is echter essentieel dat u ervoor zorgt dat uw persoonlijke bijdragen niet worden beschouwd als zijnde afkomstig van of ondersteund door Yara.

4.5 Duurzaamheid

Yara heeft gekozen voor een globale aanpak van gedeelde waarde en duurzame bedrijfsontwikkeling met een strategie waarbij we onze kernactiviteiten koppelen aan drie grote wereldwijde uitdagingen of problemen: voedselzekerheid, het milieu en schaarse hulpbronnen.

Het begrip duurzame bedrijfsontwikkeling vormt de kern van Yara's algemene strategie en wordt gezien als een manier waarop bedrijfsactiviteiten worden uitgevoerd op basis van goed beheer, zakelijk succes, aandacht voor het milieu en actieve relaties met belanghebbenden. Als organisatie streven wij naar het herkennen en meten van de impact van onze werkzaamheden en producten op het lokale en wereldwijde milieu, met inbegrip van klimaatverandering. We blijven doelen volgen en stellen om onze impact op het milieu terug te dringen.

Yara eist dat we streven naar de bescherming van het milieu en dat we ons best doen om in ons eigen werk tot milieuvriendelijke oplossingen te komen. We moeten industriestandaarden en geldende wet- en regelgeving omtrent het milieu in de gaten houden, naleven en proberen te overtreffen. Eenheden moeten nauwkeurig verslag doen van milieugegevens aan het hoofdkantoor van Yara, dat ervoor verantwoordelijk is het publiek transparant en tijdig te informeren.

In het kader van het streven naar een duurzame bedrijfsontwikkeling richt Yara zich ook op de beginselen van duurzame landbouw. Deze strategie omvat de bevordering van landbouwproductiviteit en minimale belasting van het milieu. Dit vormt een combinatie van goed rentmeesterschap met rendabele landbouw en het bevorderen van het welzijn van lokale gemeenschappen. Daarnaast helpt Yara landbouwers hun productiviteit te verbeteren en hun grond effectiever te gebruiken. Yara is ook op andere vlakken actief: emissies door de eigen productielocaties worden verminderd en deze technologie wordt commercieel beschikbaar gemaakt door producten aan te bieden ter beperking van de emissie van auto's en een groot aantal andere ecologische oplossingen voor de industrie.

5 Fraude

Fraude wordt gedefinieerd als opzettelijk handelen of nalaten te handelen om iemand anders eigendommen af te nemen of procedures te omzeilen door misleiding of andere oneerlijke middelen.

Fraude omvat o.a. interne en externe bedreigingen, ontvreemding van financiële middelen of activa, diefstal, elke vorm van corruptie waaronder faciliterende betalingen, manipulatie van jaarrekeningen en het niet melden van schendingen van wet- en regelgeving of procedures van Yara. Er is geen minimumdrempel voor wat als fraude wordt beschouwd.

Yara accepteert geen enkele vorm van fraude en wij bestrijden proactief fraude in welke vorm dan ook en treden handelend op om frauderisico's in onze activiteiten op te sporen en te verminderen. Wij erkennen dat fraude het middel is waarmee andere onregelmatigheden, waaronder corruptie, worden gepleegd.

Raadpleeg sectie 11, Financiële verantwoordelijkheid en sectie 12 Bescherming van bedrijfsactiva.

6 Belangenverstremgeling

Er is sprake van belangenverstremgeling wanneer iemands persoonlijke belangen de zakelijke belangen van Yara in de weg staan of lijken te staan. Openheid en transparantie zijn essentieel in de omgang met werkelijke, mogelijke of vermeende belangenverstremgeling. Alle drie de situaties moeten op dezelfde manier worden behandeld. Er kan van u worden verwacht dat u afziet van besluitvorming die betrekking heeft op werkelijke of mogelijke belangenverstremgeling.

Er zijn vele vormen van belangenverstremgeling. Belangenverstremgeling kan betrekking hebben op familieleden of goede vrienden (met 'familieid' bedoelen we uw echtgenoot, partner, ouders, kinderen, broers, zussen, neven, nichten, tantes, ooms, grootouders, kleinkinderen en schoonouders). Hier volgen enkele situaties waarin werkelijke, mogelijke of vermeende belangenverstremgeling vaak kan ontstaan:

- Als u leiding geeft aan familieleden of goede vrienden of deze in dienst neemt.
- Als het de bedoeling is functies van u en een familieid of goede vriend(in) te scheiden. Er is sprake van functiescheiding wanneer een taak is verdeeld over twee of meer personen om meer controle te krijgen. Bijvoorbeeld wanneer de ene persoon een betaling goedkeurt en iemand anders de betaling verricht.
- Als uw familieleden of goede vrienden werkzaamheden of diensten verrichten voor een zakenpartner of concurrent.
- Als uw familieleden of goede vrienden eigenaar zijn van of, direct of indirect, een financieel belang hebben in een zakenpartner of concurrent van Yara.
- Als u lid bent van de raad van bestuur van een onderneming met winstoogmerk zonder schriftelijke goedkeuring van Yara.
- Als u een extern dienstverband hebt waarbij de belangen van dat dienstverband uw vermogen om werkzaamheden voor Yara uit te voeren hinderen.

Alle gevallen van belangenverstremgeling moeten worden gemeld met behulp van het 'Conflict of Interest Declaration Form', op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse.

U hebt het recht en de verantwoordelijkheid om advies in te winnen over belangenverstremgeling. Uw eerste aanspreekpunt moet altijd uw line manager zijn. Zie voor meer informatie hierover sectie 14, Advies vragen en problemen melden.

Relaties tussen werknemers

Yara begrijpt dat er liefdesrelaties kunnen ontstaan tussen werknemers. Wij moeten echter ook erkennen dat dergelijke relaties van invloed kunnen zijn op de werkomgeving voor anderen en dat zij het risico op misvattingen, belangenverstremgeling en zelfs fraude kunnen verhogen. Hebt u een liefdesrelatie met een collega, besteed dan extra aandacht aan de regels inzake belangenverstremgeling. Als u vragen hebt over een liefdesrelatie, dan raden wij u aan advies in te winnen bij uw line manager.

Bij liefdesrelaties binnen een rapporteringsstructuur of tussen collega's binnen hetzelfde team moet de hoogstgeplaatste persoon de relatie melden aan zijn line manager en moet er een minnelijke regeling worden getroffen.

Alle meldingen over liefdesrelaties worden met de grootst mogelijke discretie behandeld.

7 Ons corruptiebestrijdingsbeleid

Yara accepteert geen enkele vorm van corruptie.

Corruptie wordt door Transparency International gedefinieerd als 'misbruik van toevertrouwde macht voor persoonlijk gewin'. We kunnen het ook omschrijven als 'het stellen van het persoonlijk belang boven het professionele belang'. Volgens de Noorse wet is corruptie een ongepast voordeel voortvloeiend uit uw functie.

Over het algemeen wordt een voordeel als ongepast beschouwd als het de mogelijkheid van de ontvanger om objectieve beslissingen te nemen kan beïnvloeden of als dit zo kan worden ervaren. Het is niet vereist dat de ontvanger zich door het ongepaste voordeel daadwerkelijk op een bepaalde manier gedraagt. Het is voldoende dat het erop kan lijken dat de ontvanger erdoor wordt beïnvloed. Het is ook goed om te weten dat het *aanbieden* van een ongepast voordeel op dezelfde manier wordt behandeld als het *ontvangen* van een ongepast voordeel.

Voorbeelden van ongepaste voordelen zijn geld, waardevolle of regelmatige geschenken, uitgebreide en luxe reizen en gastvrijheid zoals sport- of culturele evenementen. Ontvangers van dergelijke ongepaste voordelen kunnen de persoon zelf of vrienden of familie zijn. Andere voorbeelden zijn indirecter, zoals een goedkope lening, de belofte van een toekomstige baan, misbruik maken van een machtspositie of iemand bepaalde gunsten verlenen. Omkoping en faciliterende betalingen zijn vormen van corruptie, terwijl belangenverstrengeling, geschenken, gastvrijheid en uitgaven onderdeel kunnen uitmaken van corruptie of leiden tot corruptie, afhankelijk van de omstandigheden.

Omdat het hoofdkantoor van Yara in Noorwegen is gevestigd, moeten alle werknemers zich houden aan Noorse anticorruptiewetgeving en aan lokale wetgeving. De Noorse anticorruptiewet heeft betrekking op zowel

de particuliere als de openbare sector. Volgens de wet is ongeoorloofde beïnvloeding een vorm van corruptie. Er is sprake van ongeoorloofde beïnvloeding wanneer een ongepast voordeel wordt aangeboden of gevraagd om de handelingen van een externe partij te beïnvloeden.

De Noorse anticorruptiewet geldt voor alle zakenpartners die namens Yara handelen, ook wel bekend als tussenpersonen, ongeacht hun nationaliteit of waar ze zaken doen. Dit betekent dat Yara waarschijnlijk verantwoordelijk wordt gehouden voor het optreden van een tussenpersoon. We moeten dus extra voorzichtig zijn en ervoor zorgen dat onze tussenpersonen geen enkele vorm van ongepaste voordelen aanbieden, geven, vragen, ontvangen of aanvaarden. Zie voor meer informatie hierover Tussenpersonen: namens Yara werken.

Als bedrijf kan Yara worden vervolgd wegens overtreding van de wet, ook als er geen personen worden gestraft voor de overtreding. Andere gevolgen voor Yara kunnen wettelijke aansprakelijkheid, zakelijke verliezen en reputatieschade zijn. Mensen die betrokken zijn bij corruptie kunnen te maken krijgen met wettelijke en strafrechtelijke aansprakelijkheid.

U hebt het recht en de verantwoordelijkheid om indien nodig advies in te winnen over deze kwestie. Uw eerste aanspreekpunt moet altijd uw line manager zijn. Zie voor meer informatie hierover Advies vragen en problemen melden. U kunt ook Yara's 'Anti-Corruption Commitment' bekijken, een document waarin diep wordt ingegaan op het nalevingsprogramma en de inspanningen op het gebied van corruptiebestrijding van Yara. U vindt een link naar dit document op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse.

7.1 Faciliterende betalingen

Betalingen, zowel in geld als in natura, die gedaan zijn voor de tijdige afronding van een routinematige handeling worden vaak aangeduid als faciliterende betalingen of 'smeergeld'. Dit zijn handelingen die de begunstigde verplicht moet uitvoeren en kunnen bestaan uit de verwerking van papieren en de uitgifte van vergunningen. De betaling heeft een nominale waarde ten opzichte van de lokale economie.

U dient nooit faciliterende betalingen te doen namens Yara. Dit geldt ongeacht of de betaling direct of indirect wordt gedaan via zakenpartners en of de betaling in geld of in natura is.

Als u verzoeken om faciliterende betalingen krijgt, wordt van u verwacht dat u krachtig optreedt. Yara is bereid om te zorgen voor extra tijd, kosten en inspanningen om dergelijke betalingen te voorkomen.

Alle verzoeken om faciliterende betalingen moeten onmiddellijk worden gemeld met behulp van het 'Facilitation Payments Declaration Form' op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse. Dit moet naar de afdeling Ethiek en Naleving en naar uw line manager worden verzonden.

Net als bij alle beleidsregels in de gedragscode, mag naleving van dit beleid nooit iemands gezondheid, veiligheid of beveiliging in gevaar brengen.

8 Gastvrijheid, geschenken en uitgaven

Bij Yara geven of ontvangen we liever geen geschenken.

Gastvrijheid, geschenken en uitgaven die van invloed kunnen zijn op de resultaten van zakelijke transacties, of als dit zo kan worden opgevat, zijn verboden, omdat ze kunnen worden gebruikt als dekmantel voor omkoping. U moet zakelijke beslissingen altijd nemen op basis van objectiviteit en loyaliteit aan Yara, niet op basis van persoonlijke loyaliteit of voorkeuren.

U moet zaken altijd zorgvuldig beoordelen en rekening houden met de reputatie van Yara op het gebied van integriteit als de ultieme richtlijn. Bovendien moet er sprake zijn van openheid en transparantie met betrekking tot gastvrijheid, uitgaven en geschenken. Ze moeten bij Yara's waarden, zakelijke doeleinden en de gelegenheid passen. Ze moeten nauwkeurig worden geregistreerd in de boekhouding en administratie van Yara.

Yara verbiedt het geven en ontvangen van gastvrijheid, geschenken en uitgaven:

- Waardoor ongepaste beïnvloeding tussen partijen ontstaat of lijkt te ontstaan.
- Die buitensporig hoog of frequent zijn.
- Die aan partijen worden gegeven die betrokken zijn bij contractonderhandelingen, een offerte of een aanbestedingsproces.
- Die 'quid pro quo' zijn (in ruil voor iets anders worden aangeboden).
- Waarvoor u zelf betaalt om te voorkomen dat ze worden gemeld.
- Die niet in overeenstemming zijn met de lokale wetgeving, regelgeving, cultuur of gewoonten.
- Die wij ongepast achten.
- Die van monetaire aard zijn, zoals geld, leningen, cadeaubonnen en prepaid creditcards.

U hebt het recht en de verantwoordelijkheid om advies in te winnen over deze kwesties. Uw eerste aanspreekpunt moet altijd uw line manager zijn. Zie voor meer informatie hierover Advies vragen en problemen melden.

8.1 Gastvrijheid

Bij Yara maken we onderscheid tussen de volgende vormen van gastvrijheid:

- Zakelijke maaltijden en recepties
- Zakelijke gastvrijheid
- Niet-zakelijke gastvrijheid
- Zakenreizen

Zakelijke maaltijden en recepties

Maaltijden en recepties (gebeurtenissen waarbij alleen wordt gedronken) met een zakenpartner of andere externe partij die zijn bedoeld om een zakelijke relatie te doen ontstaan of te versterken, worden gewoonlijk beschouwd als zakelijk relevant en aanvaardbaar. Vergeet niet de richtlijnen voor verboden gastvrijheid aan het begin van dit hoofdstuk door te nemen.

Zakelijke gastvrijheid

Alle vormen van zakelijke gastvrijheid moeten zakelijk relevant zijn. Voorbeelden van zakelijk relevante activiteiten zijn o.a. het bijwonen van een beurs, conferenties, trainingen of de inspectie van een fabriek. Ontvangen of aangeboden zakelijke gastvrijheid dient altijd schriftelijk vooraf te worden goedgekeurd door uw line manager. Zie de aanvullende richtlijnen in Zakenreizen met betrekking tot het omgaan met reis- en verblijfkosten.

Niet-zakelijke gastvrijheid

Vormen van gastvrijheid die mogelijk niet als zakelijk relevant wordt beschouwd, zijn onder andere sportevenementen, concerten en andere culturele evenementen. Het bespreken van zaken bij dergelijke gelegenheden is niet voldoende om dit als zakelijk relevante activiteit te bestempelen.

Niet-zakelijke gastvrijheid wordt beschouwd als een geschenk, ook wanneer deze deel uitmaakt van een gecombineerd evenement. Raadpleeg de sectie Geschenken voor meer informatie.

Yara erkent dat er bij evenementen vaak sprake is van een combinatie van zakelijke en niet-zakelijke gastvrijheid. Het kan een hele uitdaging zijn om de verschillende onderdelen van dergelijke evenementen te scheiden. U dient uw line manager om advies te vragen.

Zakenreizen

Uit zakenreizen mag nooit ongepaste beïnvloeding of bevoordeling tussen partijen ontstaan of lijken te ontstaan. Zakenreizen moeten zo strikt mogelijk worden geïnterpreteerd en mogen nooit buitensporig of regelmatig zijn.

Ontvangen

Bij Yara betalen we altijd onze eigen reis- en verblijfkosten tijdens zakenreizen voor Yara.

Geven

We realiseren ons dat er sprake kan zijn van omstandigheden waarbij betaling van reiskosten van zakenpartners of anderen gerechtvaardigd is vanwege zakelijke behoeften. In deze gevallen moet het 'Gift and Hospitality Declaration Form' in het kader van ethiek en naleving worden ingediend voordat wordt aangeboden dit soort kosten te betalen. Dit formulier staat op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse, waar u ook extra advies vindt over het invullen van het formulier.

Kosten delen

In sommige gevallen is het zinvol vervoermiddelen te delen, zoals een taxi of vervoer naar een afgelegen locatie. In deze gevallen wordt gelijke verdeling van de kosten geadviseerd.

Echtgenoten

Echtgenoten kunnen meegaan met Yara-werknemers op zakenreizen zolang alle bijbehorende kosten privé worden gedekt en niet door Yara of een andere externe partij en zolang de zakelijke werkzaamheden van de werknemer hierdoor niet in de weg worden gestaan. Uw line manager moet schriftelijk in kennis worden gesteld.

Yara betaalt niet voor echtgenoten, ook niet in uitzonderlijke situaties waarin we de reis- en verblijfkosten voor een zakenrelatie of een andere externe partij dekken.

8.2 Geschenken

Yara's hoofdregel is dat we liever geen geschenken geven of ontvangen.

Informeer uw zakenpartner vooraf over dit beleid om te voorkomen dat u te maken krijgt met lastige situaties, zoals wanneer u een geschenk niet kunt aannemen of geen geschenk hebt meegebracht terwijl dit wel van u werd verwacht. Yara moedigt iedereen aan zakenpartners regelmatig te herinneren aan het beleid omtrent geschenken, met name voorafgaand aan feestdagen.

Yara begrijpt echter dat in sommige culturen en bij sommige speciale gelegenheden het geven van geschenken een natuurlijk en legitiem onderdeel is van de bedrijfscultuur. In gevallen waarin het geven van geschenken vanwege de omstandigheden is geoorloofd, gelden de volgende regels:

Financiële limieten voor geschenken

Zelf beslissen	0-75 USD
Speciale declaratie	>75 USD

Waardelimieten zijn van toepassing op elk afzonderlijk geschenk per persoon.

Ieder land is vrij om een lagere zelfbeoordelingsgrens vast te stellen. In die gevallen geldt altijd de laagste limiet. Neem contact op met uw line manager over de limiet in uw land.

Bekijk ook de richtlijnen aan het begin van het hoofdstuk over verboden geschenken.

Zelf beslissen

U kunt geschenken van minder van 75 USD zonder voorafgaande toestemming van uw line manager aannemen of geven (inclusief niet-zakelijke gastvrijheid). Vergeet niet dat dit bedrag altijd onderworpen is aan de lagere limiet van het land, en beperkingen op verboden geschenken.

Speciale declaratie

Geschenken en niet-zakelijke gastvrijheid met een waarde van meer dan 75 USD mogen niet worden gegeven aan of aangenomen van zakenpartners of andere externe partijen.

We realiseren ons desondanks dat er sprake kan zijn van omstandigheden waarbij dit gerechtvaardigd kan zijn vanwege zakelijke behoeften. In deze uitzonderlijke gevallen hebt u schriftelijke goedkeuring van uw line manager nodig en moet u het 'Gift and Hospitality Declaration Form' in het kader van ethiek en naleving indienen.

Bedenk dat de ontvanger van geschenken met een waarde hoger dan 75 USD het geschenk nooit mag houden, zelfs niet als hij/zij het heeft aangenomen vanwege zakelijke behoeften of culturele gevoeligheden. De geschenken moeten beleefd worden geweigerd en worden teruggegeven of worden gedeeld met collega's. Als dat niet mogelijk is, moeten ze aan een liefdadigheidsinstelling worden geschonken.

Het 'Gift and hospitality declaration form' is te vinden op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse, samen met aanvullende instructies voor het invullen van het formulier.

Speciale soorten geschenken

- Prijzen die in loterijen worden gewonnen die door zakenpartners of anderen zijn georganiseerd, worden beschouwd als geschenken.
- Geschenken die Yara aan zijn werknemers geeft, vallen niet onder dit beleid.
- Geschenken tussen werknemers vallen niet onder dit beleid, maar extra voorzichtigheid, transparantie en advies van de line manager zijn dringend geboden in dergelijke gevallen.

8.3 Overheidsfunctionarissen

Met een overheidsfunctionaris wordt iemand bedoeld die full-time of in deeltijd in dienst is bij of optreedt namens een nationale, regionale of lokale overheidsinstantie; een overheidsbedrijf of een bedrijf waarover de overheid zeggenschap heeft of een andere entiteit; werknemers of agenten van openbare internationale organisaties (zoals de Verenigde Naties, Europese Unie, Wereldbank en andere internationale ontwikkelingsorganisaties); politieke partijen, functionarissen van politieke partijen en kandidaten voor publieke functies; en iedere andere persoon die in een officiële hoedanigheid optreedt voor of namens een overheidsinstantie of entiteit, zoals personen met een wetgevende, administratieve of gerechtelijke functie, en militairen en politieambtenaren.

U dient extra behoedzaam te zijn bij het aanbieden of ontvangen van geschenken, gastvrijheid en uitgaven zoals een dagvergoeding aan of van overheidsfunctionarissen of hun naaste medewerkers. U mag overheidsfunctionarissen nooit geschenken of gastvrijheid aanbieden of geven in ruil voor een licentie, vergunning of andere voordelen.

Het kan in bepaalde situaties echter gerechtvaardigd zijn om de reiskosten en andere kosten van een overheidsfunctionaris te dekken. Yara kan bijvoorbeeld bij gelegenheid een overheidsfunctionaris betalen voor een bezoek aan een fabriek of laboratorium voor legitieme goedkeuringsdoeleinden.

U moet dan ook advies inwinnen van de afdeling Ethiek en Naleving voordat u overheidsfunctionarissen geschenken, gastvrijheid, uitgaven of reizen aanbiedt.

8.4 Uitgaven

Alle zakelijke kosten moeten transparant, goedgekeurd, redelijk en in overeenstemming zijn met de geldende beleidsregels. Ze moeten nauwkeurig worden geregistreerd in onze boekhouding en administratie.

9 Samenwerking met onze zakenpartners

Onze eigen werkzaamheden op ethische wijze en in overeenstemming met regelgeving uitvoeren, is niet voldoende. Als internationale onderneming wordt Yara ook beoordeeld op het gedrag van onze zakenpartners en leggen we verantwoording af voor wat we redelijkerwijs kunnen beïnvloeden binnen onze logistieke keten. Yara is vastbesloten om deel uit te maken van een verantwoorde en duurzame logistieke keten en blijft werken aan het verbeteren van onze systemen en processen om dit doel te bereiken.

Onze zakenpartners zijn iedereen met wie we zakendoen, dus leveranciers, klanten, distributeurs, agenten, tussenpersonen, verkopers, consultants, aannemers, partners, lobbyisten of jointventurepartners. We verwachten dat al onze zakenpartners zich houden aan alle relevante wet- en regelgeving en aan de gedragscode voor zakenpartners van Yara (beschikbaar in meer dan 15 talen op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse en op www.yara.com). Dit betekent dat zij hun werkzaamheden moeten uitoefenen in overeenstemming met internationaal erkende en goedgekeurde normen op belangrijke gebieden zoals corruptiebestrijding, mensenrechten, arbeidsomstandigheden, duurzaamheid, zakelijke ethiek en naleving. Yara wil alleen samenwerken met partners die aan deze voorwaarden voldoen. Indien dit niet gebeurt, kan dit leiden tot beëindiging van de zakelijke relatie.

Het is Yara's verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat onze zakenpartners zich expliciet bewust zijn van de gedragscode voor zakenpartners van Yara en u moet uw zakenpartners aanmoedigen onze normen te lezen en te begrijpen.

Daarnaast verwachten we van onze zakenpartners dat ze ons streven naar financiële transparantie delen. We moedigen onze zakenpartners aan informatie te verstrekken over hun activiteiten, structuur, financiële situatie en prestaties in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving en heersende praktijken in de sector.

Neem contact op met de juridische afdeling voor advies over het toevoegen van nalevingsclausules aan een contract met een zakenpartner.

U hebt het recht en de verantwoordelijkheid om indien nodig advies in te winnen over deze kwestie. Uw eerste aanspreekpunt moet altijd uw line manager zijn. Zie voor meer informatie hierover Advies vragen en problemen melden.

9.1 Tussenpersonen: namens Yara werken

Binnen de grote groep ondernemingen die onze zakenpartners vormen is er een kleinere groep bedrijven en personen die namens Yara werken; die noemen we Agenten en Tussenpersonen. Ze kunnen echter nog vele andere namen hebben, zoals consultants, aannemers, agenten, verkopers en makelaars. De volledige lijst met mogelijke namen en een definitie van Tussenpersonen vindt u in de Integrity Due Diligence-procedure op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse. Het belangrijkste criterium is dat een tussenpersoon namens Yara handelt.

De Noorse anticorruptiewet geldt voor alle bedrijven en personen die namens Yara handelen, ongeacht hun nationaliteit of waar ze zaken doen. Dit betekent dat Yara waarschijnlijk verantwoordelijk wordt gehouden voor het optreden van een tussenpersoon. Het betekent ook dat deze entiteiten zakenpartners met een groot risico vormen en extra aandacht vereisen. Tussenpersonen moeten er schriftelijk contractueel mee akkoord gaan te voldoen aan een norm die minimaal gelijk is aan de gedragscode voor zakenpartners van Yara.

9.2 Joint ventures

In joint ventures of partnerschappen die Yara beheert en bestuurt, zijn Yara's normen voor zover mogelijk van toepassing. Als Yara geen zeggenschap heeft, moeten minimale normen en controlerechten worden overeengekomen en vastgelegd tussen de partijen, bij voorkeur in de joint-ventureovereenkomst.

9.3 Integrity Due Diligence

Volgens de Integrity Due Diligence-procedure (IDD-procedure) moet, voordat een overeenkomst met een nieuwe zakenpartner wordt aangegaan, een eerste evaluatie van de zakenpartner worden uitgevoerd.

In de eerste evaluatie moet u beoordelen of er bij de zakenpartner sprake is van een van de risicocriteria. Indien er sprake is van een of meerdere risicocriteria, moet de zakenpartner een IDD invullen.

Als uit de IDD onaanvaardbare risico's blijken, is mogelijk een uitvoerige IDD vereist. Of dit noodzakelijk is, wordt overeengekomen tussen het bedrijfsonderdeel en de afdeling Ethiek en Naleving.

Houd er rekening mee dat voortdurend toezicht op zakenpartners ook deel uitmaakt van de IDD-procedure.

De IDD-procedure, de beschrijving van de eerste evaluatie en hoe en wanneer het IDD-systeem moet worden gebruikt, zijn beschikbaar op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse. Alle werknemers dienen de IDD-procedure te begrijpen en zich eraan te houden.

9.4 Offshore-rechtsgebieden

Offshore-rechtsgebieden zijn gebieden waar autoriteiten mogelijk beperkte inzage hebben voor fiscale of andere doeleinden. Een lijst met voorbeelden van rechtsgebieden op een bepaald moment vindt u op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse.

Transacties waarbij sprake is van offshore-rechtsgebieden kunnen Yara blootstellen aan extra risico's vanwege beperkte inzage. Dergelijke risico's kunnen voortvloeien uit verhoogd openbaar onderzoek en onderzoek door regelgevende instanties naar de bedrijfsconstructies van zakenpartners, en niet-naleving van regelgeving of het witwassen van geld om bijvoorbeeld belasting te ontduiken.

Er kan sprake zijn van wettelijk toegestane en geldige redenen voor gebruikmaking van offshore-rechtsgebieden door zakenpartners. Desondanks is extra voorzichtigheid geboden wanneer een zakenpartner een rechtspersoon, bankrekening of andere activiteiten op een dergelijke locatie heeft.

Indien u twijfelt met betrekking tot offshore-rechtsgebieden, neem dan onmiddellijk contact op met de afdeling Ethiek en naleving.

10 Antitrust- en concurrentiewetgeving

Yara heeft een streng beleid waarbij we ons tijdens het zakendoen volledig moeten houden aan alle geldende antitrustregels en -regelgeving. 'Concurrentie'- of 'antitrust'-wetten zijn bedoeld om tot eerlijke concurrentie te komen in de dagelijkse zakelijke transacties tussen bedrijven en particulieren. Het is uw eigen verantwoordelijkheid om vertrouwd te raken met de richtlijnen die door deze wetten zijn vastgelegd en om ze tijdens uw dagelijkse bedrijfsactiviteiten volledig in acht te nemen. Als u nog vragen hebt over de inhoud of strekking van deze wetten, neem dan contact op met uw line manager of de juridische afdeling voor opheldering. Een gebrek aan kennis wordt niet beschouwd als een acceptabel excuus door de mededingingsautoriteiten.

Om er zeker van te zijn dat u zich aan antitrust- en concurrentiewetgeving houdt, dient u het volgende te doen:

- Blijf waakzaam als concurrenten kunnen praten over interne vraagstukken; indien een dergelijk gesprek ontstaat, neem er dan niet aan deel en meld dit onmiddellijk bij uw line manager en de juridische afdeling.
- Zorg ervoor dat u nooit betrokken raakt bij onjuiste mededelingen, of die nu schriftelijk, elektronisch of mondeling zijn.
- Raak vertrouwd met Yara's Dawn Raid-gids en andere procedures die relevant zijn voor uw plaatselijke markt.

Raadpleeg de Mededingingsgids van uw land voor meer informatie. Heeft uw land geen eigen Mededingingsgids, neem dan contact op met de juridische afdeling voor advies over de beschikbare begeleiding en hulpbronnen.

10.1 Verticale beperkingen

Verticale beperkingen zijn een soort overeenkomst omtrent handelsbeperkingen tussen ondernemingen die actief zijn op verschillende niveaus van de productie- of distributieketen. Deze overeenkomsten beperken doorgaans de voorwaarden waaronder deze ondernemingen producten en diensten kunnen kopen, verkopen of doorverkopen. Enkele veelvoorkomende voorbeelden van verticale beperkingen zijn:

- Verticale prijsbinding: minimumprijzen voorschrijven waartegen een distributeur een product kan verkopen.
- Territoriale beperkingen: het geografisch gebied beperken waarin de distributeur kan verkopen wat hij heeft gekocht.
- Exclusief-verkeersregeling: een inkoper overreden om alleen de producten van één verkoper te verhandelen.
- Koppelverkoopovereenkomsten of bundeling: de beschikbaarheid van een product laten afhangen van de aankoop van andere producten of diensten.

Dit zijn slechts voorbeelden. Hoewel sommige vormen van exclusiviteit in bepaalde omstandigheden zijn toegestaan, zijn veel vormen van verticale beperkingen verboden, vooral als een van de partijen een zogenaamd dominant marktaandeel heeft. Dit is een complex juridisch terrein en u moet altijd contact opnemen met de juridische afdeling voordat u een vorm van verticale beperkingen oplegt of accepteert.

10.2 Collusie

Collusie is een akkoord tussen twee of meer concurrenten om de concurrentie te beperken en een oneerlijk voordeel te verwerven. Vaak betreft het een overeenkomst tussen ondernemingen, ook wel bekend als een 'kartel', om de markt te verdelen, de prijzen te bepalen of de productie te beperken. Enkele voorbeelden:

- Prijsafspraken en prijsstrategieën: dezelfde producten of diensten verkopen tegen dezelfde prijs en met vergelijkbare voorwaarden.
- Beperking van verkoop of productie: slechts een (beperkte) hoeveelheid van een product in de markt produceren of verkopen.
- Verdeling van gebieden: afspreken om uit elkaars markten te blijven om zo de concurrentie in de afgesproken gebieden of binnen bepaalde klantcategorieën te verkleinen.
- Manipulatie van aanbestedingsprocedures – deelnemen aan een vorm van fraude waarbij partijen valse offertes uitbrengen.

Collusie is niet beperkt tot rechtstreekse communicatie of overeenkomsten. Alleen al luisteren naar gesprekken van andere concurrenten kan worden gezien als deelname aan illegale collusie. Het verzamelen en gebruiken van marktinformatie van openbare bronnen, zoals de media, marktonderzoekers of klanten ('market intelligence') valt echter niet onder collusie. Dit geldt ook als het gaat om concurrenten.

U moet ervoor zorgen dat u niet betrokken raakt bij collusie, noch uitdrukkelijk, noch stilzwijgend. Zelfs het informeel bespreken van voornoemde zaken is in strijd met concurrentiewetgeving. Ten gevolge van deze handeling kan Yara zware boetes opgelegd krijgen en kunnen betrokkenen ook te maken krijgen met boetes, gevangenisstraffen en disciplinaire sancties.

10.3 Machtspositie

Yara heeft een dominant marktaandeel in enkele van de landen waarin wij actief zijn. Waar dit het geval is, moeten we strengere regels volgen om activiteiten zoals getrouwheidskortingen en verdringingsconcurrentie te vermijden. Werkt u in een markt waarin Yara de dominante speler is en hebben uw werkzaamheden te maken met verkoop, marketing of inkoop? Dan dient u vertrouwd te zijn met deze regels.

10.4 Fusies en overnames

De juridische afdeling moet altijd worden betrokken bij fusies en overnames of joint ventures om concurrentievervalsende praktijken te voorkomen.

11 Financiële verantwoordelijkheid

11.1 Financiële verantwoordelijkheid en transparantie

Als marktleider en beursgenoteerde onderneming heeft Yara de verantwoordelijkheid om tijdig, volledig en nauwkeurig met onze aandeelhouders, overheidsinstellingen en het grote publiek te communiceren. Yara's financiële dossiers dienen compleet, eerlijk, nauwkeurig, tijdig en begrijpelijk te zijn.

Al onze dossiers worden opgesteld in overeenstemming met de geldende wet- en regelgeving, relevante boekhoudkundige normen en Yara's interne procedures. Daarnaast moet Yara voldoen aan de regels van de Noorse beurs (Oslo Børs) en de Noorse gedragscode voor bedrijfsbestuur, ongeacht het kantoor waar u werkt. Er dienen voldoende effectieve en efficiënte interne controleprocedures te worden geïmplementeerd met betrekking tot alle financiële verslaggeving, in overeenstemming met de centrale eisen, inclusief de juiste functiescheiding en delegatie van bevoegdheden.

Iedereen is verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat de financiële verslagen en documenten die worden ingediend volledig, eerlijk, nauwkeurig, tijdig en begrijpelijk zijn. Alle bedrijfsdocumenten (facturen, nota's, overzichten van reis- en entertainmentkosten, loonlijsten, overzichten, rapporten, etc.) moeten nauwkeurig worden opgesteld. De financiële verslaggeving is een afspiegeling van wat er gebeurt in het bedrijf. In onze boeken en registers dienen alle zakelijke transacties waarbij u betrokken bent nauwkeurig en volledig te worden genoteerd. Niemand van

ons mag documenten opstellen of hieraan bijdragen die misleidend zijn of bijvoorbeeld niet openbaar gemaakte of niet-geregistreerde inkomsten, uitgaven, activa of passiva bevatten. Dit is met name belangrijk wanneer beslissingen en uitgangspunten van het management invloed hebben op de gerapporteerde cijfers en wanneer KPI's zijn gebaseerd op de financiële resultaten. Yara vereist dat alle medewerkers die betrokken zijn bij financiële administratie en verslaggeving de nodige professionele objectiviteit en een kritische houding tonen.

Yara's communicatie en samenwerking met interne en externe auditors is open, eerlijk en volledig. Eventuele problemen of bezwaren die tijdens deze audits aan het licht komen, worden op de juiste manier aangepakt en opgelost.

U dient ieder geval van vermoedelijke of daadwerkelijke financiële of operationele misleiding of laakbaar gedrag onmiddellijk te melden. Elke opzettelijke handeling om de financiële administratie te beïnvloeden of aan te passen om tot een gewenst resultaat te komen, zal worden behandeld als fraude.

Raadpleeg voor meer informatie het ICFR-handboek en Yara's accountinggids.

11.2 Handelen met voorkennis

Yara is een beursgenoteerde onderneming. Daarom mag u geen aandelen of andere financiële middelen in Yara of andere bedrijven kopen of verkopen als u beschikt over informatie die niet algemeen bekend is in de markt en die een aanzienlijke invloed zou kunnen hebben op de prijs van deze financiële middelen of aanverwante financiële middelen indien die informatie openbaar wordt gemaakt. Ook mag u anderen niet adviseren deze activiteiten uit te voeren.

Belangrijke, niet openbaar gemaakte informatie kan positief of negatief zijn. Voorbeelden van gegevens die als interne informatie kunnen worden beschouwd zijn jaarrekeningen die nog niet zijn gepubliceerd, informatie over fusies of overnames, grote desinvesteringen, wijzigingen in dividendbeleid of wijzigingen in de directie.

Mocht u zich afvragen of de informatie waarover u beschikt als interne informatie wordt beschouwd, raadpleeg dan de afdeling investeerdersrelaties of de juridische afdeling.

U mag interne informatie nooit onthullen aan mensen buiten Yara, ook niet aan familieleden of vrienden. Ook mag u deze informatie niet bespreken met collega's die hier zakelijk gezien niets over hoeven te weten.

Betrokkenheid bij handel met voorkennis is illegaal volgens de effectenwetgeving van veel landen waarin wij actief zijn. Overtreding van deze wetten kan leiden tot civiel- en/of strafrechtelijke sancties voor de betrokkenen.

11.3 Witwassen van geld

Het doel van een groot aantal misdrijven is winst generen voor de persoon of groep die de handeling uitvoert. Met het witwassen van geld wordt de verwerking bedoeld van opbrengsten uit criminele activiteiten om hun illegale herkomst te verhullen.⁴

Witwassen is illegaal in Noorwegen en in de meeste andere landen. Yara staat het witwassen van geld niet toe en neemt preventieve maatregelen om te voorkomen dat we onbewust deelnemen aan dit soort handelingen.

12 Bescherming van bedrijfsactiva

Ons bedrijf, onze zakenpartners en onze aandeelhouders rekenen erop dat we Yara's activa beschermen. We zijn te allen tijde verantwoordelijk voor de bescherming van deze activa, waaronder fysieke eigendommen (zoals materiaal, producten, apparatuur en fondsen) en intellectuele eigendom.

12.1 Vertrouwelijke en strikt vertrouwelijke informatie

We moeten allemaal samenwerken om te voorkomen dat onbevoegde interne en externe personen toegang krijgen tot Yara's vertrouwelijke informatie. In het algemeen wordt met vertrouwelijke en strikt vertrouwelijke informatie niet-openbare informatie bedoeld die heel gevoelig is voor Yara of haar werknemers of zakenpartners. Onbevoegde openbaarmaking ervan zou een nadelige invloed kunnen hebben op Yara en de partners van Yara. Voorbeelden zijn strategische informatie zoals bedrijfsplannen, marketing- en verkoopinformatie, contracten, productontwikkelingsplannen, informatie over fusies en overnames, tussentijdse rapportage technische en ontwerp-specificaties. Openbaarmaking van dergelijke informatie zou schade kunnen toebrengen aan de zaken of reputatie van Yara en beïnvloedt mogelijk ook de aandelenprijs van Yara of haar partners. We moeten daarom voldoen aan de eisen voor het behoud van de vertrouwelijkheid van al deze informatie, behalve wanneer openbaarmaking is toegestaan of wettelijk is voorgeschreven.

Raadpleeg het beleid over informatieverwerking voor meer informatie.

Om te voorkomen dat onbevoegden toegang hebben tot interne informatie van Yara, moet u het volgende doen:

- U bewust zijn van waar u bent en wie u kan horen. Vermijd het bespreken van niet-openbare informatie van Yara op openbare plaatsen, zoals in een vliegtuig, trein of lift.
- Zorg voor een adequaat documentbeheer door documenten tijdens opslag en distributie goed te beschermen.
- Realiseer u dat het onbevoegd doorsturen van e-mails een schending van de geheimhoudingsplicht inhoudt. Dat geldt ook voor het doorsturen naar uw eigen privé e-mailadres.
- Voor een gepaste vertrouwelijkheidsovereenkomst voor vertrouwelijke informatie zorgen.

- Zorg ervoor dat u fysieke documenten met vertrouwelijke informatie veilig afvoert in beveiligde papiercontainers of door ze te versnipperen.

We hebben ook de verplichting om de vertrouwelijke informatie te beschermen die ons door onze klanten en zakenpartners wordt toevertrouwd. U mag informatie van partners of klanten nooit extern delen, behalve als u hiervoor toestemming hebt of als de wet dit vereist.

12.2 Intellectuele eigendom

Yara's intellectuele eigendom is een van onze meest waardevolle bezittingen. Yara's intellectuele eigendom bestaat uit alle zakelijke ideeën of informatie die Yara bezit, zoals unieke producten of methoden en bedrijfseigen informatie. Hieronder vallen ook onze bedrijfsgeheimen, knowhow, octrooien, handelsmerken en auteursrechtelijk beschermd materiaal. Houd er rekening mee dat Yara exclusieve eigendomsrechten behoudt van alle intellectuele eigendom die is ontstaan of ontwikkeld tijdens uw dienstverband, wanneer deze activiteit wordt uitgevoerd in verband met of met betrekking tot werk bij Yara.

U moet ook de intellectuele-eigendomsrechten van Yara en anderen respecteren. Dit betekent dat u zich moet houden aan alle geldende wetten die van toepassing zijn op de intellectuele eigendom van Yara en onze zakenpartners. Bovendien moet u de rechten die verbonden zijn aan het gebruik van gratis software en shareware respecteren.

12.3 Persoonlijke gegevens

We moeten ons allemaal inzetten voor de bescherming van de privacy van onze collega's door hun persoonlijke gegevens te beschermen. We moeten er ook naar streven de persoonlijke gegevens te beschermen die ons door onze klanten en zakenpartners worden toevertrouwd. Het is onze verantwoordelijkheid en de verantwoordelijkheid van het bedrijf als geheel deze gegevens te beschermen tegen misbruik, diefstal en onjuiste of onrechtmatige openbaarmaking.

Wanneer we de persoonlijke gegevens van anderen verzamelen, moeten we hun privacy altijd beschermen door deze gegevens alleen te verzamelen, te gebruiken en te bewaren in overeenstemming met de geldende privacywetgeving. We moeten persoonlijke gegevens tegen ongeoorloofde toegang beschermen door interne controleprocedures te volgen en onbedoelde openbaarmaking te voorkomen. Tenzij anders toegestaan mogen alleen degenen die bij Business Operations, Customer Care en HR werken persoonlijke gegevens verwerken.

12.4 Elektronische apparaten

We moeten uitgaan van ons gezond verstand bij het gebruik van elektronische apparaten. Dit vereist dat u de gevoelige en vertrouwelijke gegevens die zijn opgeslagen op de elektronische systemen van Yara beschermt. Daarbij moet u alle bedrijfscomputers met een wachtwoord beveiligen en mag u uw wachtwoord aan niemand geven, ook niet aan collega's. Bovendien mag u IT-apparatuur van het bedrijf waarop gevoelige of vertrouwelijke informatie over Yara staat nooit onbeheerd achterlaten. Hieronder vallen niet alleen computers en laptops, maar ook USB-sticks, cd's, dvd's en smartphones.

Wanneer u gebruik maakt van onze IT-systemen, mag u geen aanstootgevend of ongepast materiaal maken, openen, opslaan, afdrukken, opvragen of versturen. Yara IT heeft preventieve beleidsmaatregelen en procedures ingesteld om ervoor te zorgen dat zulk gedrag zich niet voordoet en wordt op de hoogte gehouden van eventuele overtredingen. Overtredingen zullen worden aangepakt met de tuchtprocedure. Raadpleeg de bedrijfsnorm over IT-beveiligingsregels voor eindgebruikers evenals het mobiele apparaat Beleid voor meer informatie.

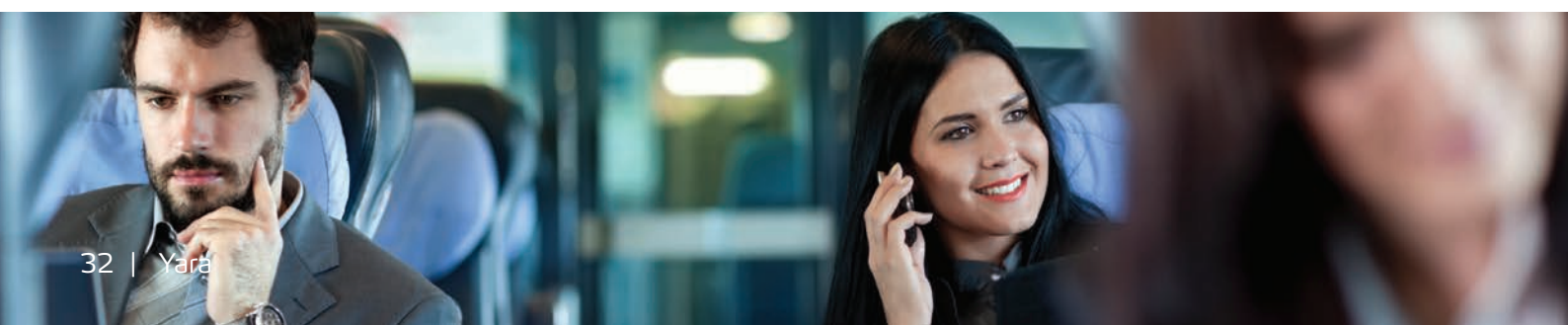
Hoewel Yara erkent dat computers en andere IT-

apparatuur die eigendom van het bedrijf zijn soms kunnen worden gebruikt voor privédoeleinden, zoals zoeken op internet en het gebruik van nieuwsdiensten, is deze apparatuur bedoeld voor zakelijk gebruik. Wees bijzonder voorzichtig bij het gebruik van sociale media en andere openbare forums (zoals blogs en chatrooms) op computers en IT-systemen van het bedrijf. Vergeet niet dat alles wat u online plaatst kan worden toegeschreven aan Yara.

Ook moeten we het gebruik beperken van toepassingen die buitensporig veel netwerkcapaciteit gebruiken, zoals video's en interactieve programma's, om de IT-elementen van bedrijfskritieke activiteiten te beschermen.

12.5 Fondsen

Of u nu zakendoet, op zakenreis bent of uw zakenpartners ontvangt, u bent verplicht voorzichtig te werk te gaan bij het gebruik van fondsen van Yara. U moet deze fondsen op verantwoorde wijze en uitsluitend voor zakelijke doeleinden gebruiken. Ieder van ons is verantwoordelijk om ervoor te zorgen dat de fondsen van Yara kunnen worden verantwoord en gecontroleerd om misbruik en diefstal te voorkomen. Zie voor meer informatie de sectie Financiële verantwoordelijkheid en transparantie.

13 Communicatie met onze belanghebbenden

13.1 Lobbyen

Yara begrijpt hoe belangrijk het is dat haar standpunt bekend is ten aanzien van kwesties die van invloed zijn op onze klanten, aandeelhouders en lokale gemeenschappen. Daarom kan Yara lobbyisten aanstellen die namens Yara optreden, zolang de lobbyisten de overheidsfunctionarissen, bestuursorganen of organisaties waarmee zij samenwerken laten weten dat zij Yara vertegenwoordigen. Lobbyisten worden als tussenpersonen beschouwd (raadpleeg sectie 9.1 over Tussenpersonen: namens Yara werken).

Lobbyisten moeten zich houden aan strikte regels en alleen de communicatie- en branding-afdeling mag, met specifieke goedkeuring van het senior management, lobbyactiviteiten verrichten. Alle lobbyisten met wie we werken moeten zich houden aan alle geldende wetten en regelgeving.

13.2 Politieke activiteiten en bijdragen

Yara moedigt iedereen aan vrijwillig zijn individueel recht uit te oefenen om deel te nemen aan het politieke proces. U moet uw persoonlijke politieke activiteiten echter binnen uw eigen tijd en met uw eigen middelen uitvoeren. U moet er ook voor zorgen dat uw persoonlijke politieke activiteiten en bijdragen niet leiden tot belangenverstrengeling.

U mag bedrijfsfondsen of -activa nooit rechtstreeks aan een politieke partij schenken, noch aan een persoon die een openbaar ambt bekleedt of dit wil, of enige andere politieke, religieuze of ideologische entiteiten. Bovendien mag u niet namens Yara met overheidsfunctionarissen¹ communiceren over beleidszaken of deelnemen aan politieke activiteiten, behalve in overeenstemming met de lokale wetgeving, geldend regionaal beleid en in samenwerking met de communicatie- en branding-afdeling van Yara.

Mocht u nog vragen hebben, neem dan contact op met uw line manager, de communicatie- en branding-afdeling of de afdeling Ethiek en Naleving.

13.3 Communicatie over Yara aan het publiek

Het is van essentieel belang dat Yara informatie eenduidig en met autoriteit openbaar maakt. Daarom mogen alleen bevoegde woordvoerders en degenen met woordvoerdersbevoegdheid namens Yara met media of beursanalisten spreken. Dit is in gedetailleerde richtlijnen en in een bedrijfsnorm beschreven ter begeleiding van Yara-werknemers die namens de onderneming spreken op evenementen, beurzen, congressen, etc. Deze documenten zijn beschikbaar op de pagina's van de communicatie- en branding-afdeling op Pulse.

13.4 Persoonlijk gedrag en sociale media

Persoonlijk gebruik van sociale media door werknemers is ook in detail beschreven in de bedrijfsnorm Sociale media, beschikbaar op de communicatie- en branding-pagina's op Pulse en als een speciaal pictogram op het bureaublad van Yara-computers.

¹ Raadpleeg sectie 8.3 Overheidsfunctionarissen voor de definitie

14 Advies vragen en problemen melden

14.1 Advies vragen

Het is uw recht en verantwoordelijkheid om advies te vragen over zakelijke beslissingen waarover u twijfelt. "Ik wist het niet" wordt niet beschouwd als een geldige verdediging voor een besluit dat niet in overeenstemming is met de gedragscode.

Uw eerste aanspreekpunt voor advies moet altijd uw line manager zijn.

U kunt daarnaast contact opnemen met de volgende ondersteunende functies:

- Neem voor problemen met betrekking tot ethiek en naleving rechtstreeks contact op met de afdeling Ethiek en Naleving via ethics@yara.com of via uw regionale manager Naleving (RCM). U vindt de contactgegevens voor de RCM's op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse.
- Voor medewerkergerelateerde kwesties kunt u contact opnemen met de HR-afdeling, lokaal of op bedrijfsniveau, afhankelijk van de aard van de kwestie.
- Neem voor juridische kwesties zoals sancties, antitrust, gegevensprivacy en contractuele bewoordingen in overeenkomsten met zakenpartners contact op met de juridische afdeling.
- Neem voor kwesties die verband houden met gezondheid, milieu, veiligheid of kwaliteit contact op met de afdeling HESQ.

Diepgaandere informatie over veel van de onderwerpen in deze gids vindt u op de Pulse-pagina's van de desbetreffende afdeling.

Houd er rekening mee dat de afdeling Ethiek en Naleving geen zakelijke beslissingen voor u kan nemen. Alle zakelijke beslissingen zijn uiteindelijk de verantwoordelijkheid van de business line. De afdeling Ethiek en Naleving kan en zal u ondersteunen in het besluitvormingsproces door middel van advies en aanvullende informatiebronnen, indien nodig.

Advies vragen

Ethiekhotline

Ethiek en
Naleving-pagina's
op Pulse

ethics@yara.com

14.2 Problemen melden

U bent ertoe verplicht schendingen of mogelijke schendingen van deze gedragscode, Yara's beleid en procedures en wet- en regelgeving te melden. Yara heeft de verplichting alle meldingen te onderzoeken.

Uw eerste aanspreekpunt voor het melden van een overtreding moet doorgaans uw line manager zijn. Problemen moeten zo snel mogelijk worden gemeld. Als u van mening bent dat uw melding niet juist wordt behandeld, raden wij u aan rechtstreeks contact op te nemen met de afdeling Ethiek en Naleving of uw Regionale manager Naleving.

Onthoud dat u ook mogelijke overtredingen mag melden, wat betekent dat u niet alle feiten hoeft te hebben of volledig zeker hoeft te zijn van overtredingen. Indien u geground bezorgd bent dat wangedrag heeft plaatsgevonden, is dit voldoende om het probleem te melden. De enige voorwaarden voor het melden van een probleem zijn dat u dit te goeder trouw doet en volledig eerlijk bent over wat u weet of vermoedt.

Als u vragen hebt over wangedrag, maar denkt dat het bedrijf reeds op de hoogte is van de situatie, raden wij u aan dit te na te gaan alvorens u besluit dit niet te melden.

Afhankelijk van de aard van het probleem kunt u rechtstreeks contact opnemen met de afdeling Ethiek en Naleving. Voorbeelden van wanneer u dit moet doen: als u vermoedt dat uw line manager een overtreding heeft begaan, als uw line manager een kwestie die u bij hem hebt gemeld niet naar behoren aanpakt, als de overtreding te maken heeft met het senior management/de directie, als u vragen hebt over represailles of als de manier waarop een andere ondersteunende functie uw melding heeft afgehandeld het probleem is.

U kunt een probleem anoniem melden via de ethiekhotline. Deze hotline is 24 uur per dag, 7 dagen per week en in meer dan 50 talen beschikbaar. In sommige landen is het nummer een gratis lokaal telefoonnummer. Gedetailleerde instructies over hoe u vanuit uw land belt, vindt u op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse. U kunt een probleem ook melden door online een formulier in te vullen. Beide opties bieden de afdeling Ethiek en Naleving de mogelijkheid om anoniem met de melder te communiceren via de serviceprovider.

We moedigen iedereen die een probleem meldt echter aan zijn of haar contactgegevens door te geven. Daardoor worden gemelde problemen sneller en nauwkeuriger behandeld. Alle meldingen worden volledig vertrouwelijk behandeld.

Als u onder uw eigen naam een probleem wilt melden, neem dan rechtstreeks contact op met de afdeling Ethiek en Naleving via ethics@yara.com of neem contact op met een van de regionale Naleving-managers. Uw melding wordt ook dan vertrouwelijk behandeld. Ga voor de contactgegevens en meer informatie over de ethiekhotline naar de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse.

Afhankelijk van de aard van de overtreding kunt u een probleem ook rechtstreeks melden bij de HR-afdeling, de juridische afdeling of HESQ.

Zie de sectie Naleving binnen de organisatie voor de gevolgen van wangedrag.

14.3 Verbod op represailles

Yara tolereert geen represailles tegen mensen die te goeder trouw een werkelijke of vermoedelijke overtreding hebben gemeld. Hetzelfde geldt voor iemand die weigert een instructie te volgen die indruist tegen de gedragscode, Yara's beleid en procedures of wet- en regelgeving. Noorse wetten, evenals de wetten van veel andere landen, beschermen personen die te goeder trouw problemen melden. De wet bepaalt dat represailles tegen de melder onrechtmatig en strafbaar zijn.

Represailles zijn een zeer ernstige zaak en voorkoming ervan is een belangrijke prioriteit voor de afdeling Ethiek en Naleving. We volgen situaties waarin iemand een probleem heeft gemeld op om er zeker van te zijn dat er geen sprake is van formele of informele represailles. Als u bang bent voor represailles, raden we u aan het probleem rechtstreeks te melden bij de afdeling Ethiek en Naleving of anoniem via de ethiekhottline. Iedereen moet zich veilig voelen om zijn of haar zorgen te uiten.

'Te goeder trouw' melden betekent dat u ons alle gegevens geeft die u hebt en volgens u waar zijn, ook als u anoniem blijft. Hebt u iets wat u vermoedt gemeld en blijkt uw vermoeden later ongegrond, dan hebt u nog steeds te goeder trouw gehandeld. Als iemand opzettelijk een valse melding maakt (dus als iemand iets beweert waarvan hij weet dat het niet waar is), worden er disciplinaire maatregelen getroffen tegen die persoon.

Zie voor meer informatie over het onderzoek dat plaatsvindt nadat een probleem is gemeld de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse.

14.4 Op de juiste manier beslissingen nemen

Als u te maken hebt met een lastige beslissing of een ethisch dilemma, vraag u dan het volgende af over wat u overweegt te doen:

- Is het in overeenstemming met de plaatselijke wet- en regelgeving en Noorse anticorruptiewetgeving?
- Is het in overeenstemming met Yara's beleid en procedures, met inbegrip van de gedragscode?
- Is het eerlijk en ethisch verantwoord? Denkt u dat de gevolgen van de beslissing 'goed' zijn?
- Hebt u advies en hulp gevraagd aan uw line manager of een andere gezaghebbende binnen Yara?

Het antwoord op al deze vragen moet 'ja' zijn. Als dit niet het geval is of als u twijfelt, onthoudt u dan van verdere actie. Win in plaats daarvan advies in zoals beschreven in de sectie Advies vragen.

15 Aanvullende hulpmiddelen omtrent ethiek en naleving

Er zijn verschillende aanvullende hulpmiddelen beschikbaar om u te helpen de juiste beslissingen te nemen.

15.1 Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse

Ga naar de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse voor gedetailleerde informatie over de meeste onderwerpen in dit document.

15.2 E-learning-video's

Bekijk de interactieve trainingsvideo's van Yara voor aanvullend en praktisch advies over veel van de onderwerpen die in dit document worden behandeld. Deze video's zijn verplicht voor alle nieuwe werknemers, maar ze zijn net zo nuttig voor degenen die al jaren bij het bedrijf werken. De video's gaan over een breed scala aan onderwerpen, waaronder Integrity Due Diligence, kinderarbeid, aannemers, corruptie, persoonlijk gedrag, faciliterende betalingen, geschenken en gastvrijheid. De video's zijn in het Engels, maar zijn voorzien van ondertiteling in de bedrijfstalen.

15.3 Deelnemen aan trainingssessies over ethiek en naleving

De afdeling Ethiek en Naleving heeft een op maat gemaakt, interactief, persoonlijk trainingsprogramma waaraan elk jaar duizenden werknemers deelnemen. Als u wordt uitgenodigd om deel te nemen aan zo'n sessie, beschouw aanwezigheid dan als verplicht en probeer de sessie bij te wonen.

U kunt trainingssessies ook rechtstreeks bij uw Regionale manager Naleving of de afdeling Ethiek en Naleving aanvragen voor uw afdeling.

15.4 Begeleidende informatiebladen

In begeleidende informatiebladen vindt u uitgebreid praktisch advies over geselecteerde onderwerpen uit de gedragscode. Hiertoe behoren:

- Faciliterende betalingen
- Belangenverstrengeling
- Agenten en Tussenpersonen
- Openbare aanbestedingen
- Contract Management

Begeleidende informatiebladen vindt u op de Ethiek en Naleving-pagina's op Pulse.

Yara International ASA
Drammensveien 131
N-0277 Oslo
Noorwegen
Tel: +47 24 15 70 00
Fax: +47 24 15 70 01

© 2017 Yara. Alle rechten voorbehouden.

Januari 2017

